

„Vindecarea deplină a omului are loc în Biserică” – interviu cu Înaltpreasfințitul Părinte Ierόtheos Vlachos, Mitropolit de Nafpaktos și Sfântul Vlasie –

Ce este boala?

In teologia ortodoxă boala este considerată o consecință a păcatului. Fiecare păcat este o repetare a greșelii lui Adam. Prin săvârșirea păcatului suferim înfunericul și căderea sufletului. Când Sfinții Părinți vorbesc despre vindecarea omului, ei se referă la dobândirea harului Duhului Sfânt, la comuniunea omului cu Dumnezeu, la mișcarea după fire și mai presus de fire a energiilor sufletului.

În scrierile Înaltpreasfinției Voastre, descrieți boala ontologică a omului. Omul contemporan percep bolile doar ca afecțiuni fizice și psihice. În absența acestora, el se consideră sănătos. Care este boala ontologică a omului?

Consider că tema „bolii” trebuie analizată din perspectiva căderii protopărinților Adam și Eva. Înainte de căderea în păcat, mintea omului era în comuniune cu Dumnezeu, iar harul îi lumina sufletul și trupul. După cădere a survenit moartea duhovnică cească, adică ruperea comuniunii cu Dumnezeu, și a urmat moartea trupească. De atunci, a intrat în firea umană coruptibilitatea, care se manifestă prin boli, patimi și moarte.

Tratamentul bolilor fizice este realizat prin intermediul științei medicale, în timp ce afecțiunile psihice sunt abordate prin psihologie. Biserică vindecă bolile duhovnicești, motiv pentru care se face referire la aceasta ca la o „știință medicală în Duh”. ➔

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2024 ca „Anul omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor” și „Anul comemorativ al tuturor Sfinților tămăduitori fără de arăgini”. Drept urmare, pe parcursul acestui an, portalul ortodoxologia.ro a realizat o serie de interviuri cu ierarhi, preoți și profesori spre a aduce în atenția tuturor particularități legate de pastorația și îngrijirea bolnavilor, dar și de misiunea clericiilor în acest context, privite din perspective multiple. Așezăm în acest număr al revistei Candela Moldovei un interviu cu Înaltpreasfințitul Părinte Ierόtheos Vlachos, Mitropolit de Nafpaktos și Sfântul Vlasie, realizat de Părintele Dumitru-Gică Păduraru, despre vindecarea omului în spațiul bisericesc.

⇒ Boala duhovnicească apare atunci când mintea omului se îndepărtează de Dumnezeu. În această stare, mintea devine demonică prin patima mândriei, și animalică prin senzualitate și iubirea de bogăție.

Sfântul Apostol Pavel face distincția între omul trupesc și omul duhovnicesc. Omul trupesc este cel care nu conlucrează cu harul Duhului Sfânt. Omul duhovnicesc este cel care a primit harul Botezului și al Mirungerii, și este preocupat de practicarea rugăciunea inimii.

Potrivit Sfinților Părinți, vindecarea omului presupune redobândirea harului Duhului Sfânt și restabilirea comuniunii cu Dumnezeu.

În lucrările Înaltpreasfinției Voastre, Biserica este descrisă ca un spital duhovnicesc care oferă vindecare sufletească omului aflat în suferință. Cum justificația afirmația conform căreia „vindecarea deplină a omului are loc în Biserică”?

Făcând distincția între vindecarea trupească, psihologică și duhovnicească, devine evident că împărtășirea harului Duhului Sfânt se realizează în cadrul Bisericii prin intermediul Taienelor și al vieții ascetice. Astfel se poate înțelege afirmația Sfântului Serafim de Sarov, conform căreia scopul omului în viața pământescă este dobândirea Duhului Sfânt.

Sfântul Apostol Pavel afirmă că Mântuitorul Iisus Hristos este Capul Bisericii, iar credincioșii sunt „[...] mădulare în parte” (I Cor. 12, 27). De asemenea, potrivit Sfântului Grigorie Palama, credincioșii se împărtășesc în Biserică de harul Duhului Sfânt.

În acest context, Biserica este un spital duhovnicesc, care vindecă

bolile spirituale ale omului, iar clericii sunt doctori duhovnicești. Lucrarea Bisericii este vindecarea, reînregirea și îndumnezeirea omului.

Se constată că există credințioși care, deși participă constant la viața liturgică a Bisericii, nu se vindecă duhovnicește. Care ar fi explicația?

Toți Sfinții Părinți ne atrag atenția că nu este suficient să participăm doar formal la Sfânta Liturghie, ci trebuie să ne unim și să fim în comuniune cu Hristos. Această unire implică o schimbare completă în suflet și în trup.

Sufletul are trei puteri: rațiunea, pofta și mânia. Acestea pot acționa

împotriva firii, în conformitate cu ea sau chiar peste ea. Când acționează împotriva firii, ele produc patimi, care se manifestă în moduri diferite.

Procesul de transformare a acestor puteri sufletești are loc pe tot parcursul vieții în Biserică, și se numește transfigurare. Aceasta înseamnă că toate cele trei puteri trebuie să fie dedicate lui Dumnezeu: să-L iubim, să ne gândim la El și să urmăm poruncile Sale.

Vă mulțumim pentru gândurile frumoase pe care ni le-ați transmis.

Cu mare drag, Dumnezeu să vă binecuvânteze!

Slujiri arhierești în Arhiepiscopia Iașilor

In perioada 1 ianuarie 2024 – 29 februarie 2024, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Înaltpreasfințitul Părinte Petru, Arhiepiscopul Chișinăului, Mitropolitul Basarabiei și Exarh al Plaiurilor, Preasfințitul Părinte Nichifor Botoșaneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, Preasfințitul Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, Preasfințitul Părinte Antonie, Episcop de Bălți, Preasfințitul Părinte Damaschin Dorneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, Preasfințitul Părinte Ioan Casian, Episcopul Ortodox Român al Canadei, și Preasfințitul Părinte Veniamin, Episcopul Basarabiei de Sud, au săvârșit Sfânta Liturghie, au sfîntit și au binecuvântat următoarele unități de cult de pe cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor:

► În prima zi din an, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană din Iași cu prilejul celor două sărbători, praznicul Tăierii-împrejur după trup a Domnului Iisus Hristos și pomenirea Sfântului Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezareei Capadociei.

► Joi, 4 ianuarie 2024, cu prilejul pomenirii Sfântului Cuvios Nichifor cel Lepros, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie la Biserica

Talpalari din municipiul Iași.

► De praznicul Botezului Domnului, 6 ianuarie 2024, IPS Părinte Teofan, încurajat de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie și slujba Sfintirii celei mari apei la Catedrala Mitropolitană din Iași.

► De sărbătoarea Soborului Sfântului Proroc Ioan Botezătorul și Înaintemergătorul Domnului, 7 ianuarie 2024, PS Părinte Nichifor a

săvârșit Sfânta Liturghie la biserică Parohie „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” din localitatea Ștefan cel Mare, județul Neamț.

► În Duminica a XXIX-a după Rusalii, 14 ianuarie 2024, credincioșii Parohie „Sfântul Ierarh Nicolae”, Pipirig II, Protopopiatul Tg. Neamț, l-au avut ca oaspeți pe IPS Părinte Teofan. După întâmpinarea ierarhului de către clerici și credincioși, Părintele Mitropolit a săvârșit Sfânta Liturghie împreună cu un sobor de preoți și diaconi. Pentru activitatea desfășurată în parohie, părintele paroh Mihai Bistricianu a primit din partea ierarhului distincția „Crucea Moldavă”. La final, IPS Părinte Teofan a binecuvântat ansamblul parohial și monumentul istoric „Brânzăria lui David Creangă”, restaurat recent.

► Tot în Duminica a XXIX-a după Rusalii, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană din Iași.

► În ziua de 16 ianuarie 2024, credincioșii din localitatea Boboiești, județul Neamț, au participat la sfintele slujbe săvârșite cu prilejul sfintirii casei sociale din incinta bisericii Parohie „Sfântul Vasile cel Mare”. Slujba târnosirii și Sfânta Liturghie au fost săvârșite de PS Părinte Nichifor, alături de un sobor de preoți și diaconi. La final, în semn de prețuire pentru eforturile depuse la lucrările de zidire și înfrumusețare a casei sociale, părintele Dumitru Pintilie a primit din partea ierarhului distincția „Crucea Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv”.

► În Duminica a XXXII-a după Rusalii, 21 ianuarie 2024, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie

coni, a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană din Iași. Soborul de arhierei a fost alcătuit

la Parohia „Nașterea Maicii Domnului” din localitatea Șendreni, comuna Victoria, județul Iași.

► Joi, 25 ianuarie 2024, PS Părinte Nichifor, împreună cu un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit slujba de priveghere închinată Sfântului Ierarh Iosif cel Milostiv, Mitropolitul Moldovei, la Catedrala Metropolitană din Iași.

► Vineri, 26 ianuarie 2024, cu prilejul prăznuirii Sfântului Ierarh Iosif cel Milostiv, Mitropolitul Moldovei, IPS Părinte Teofan, înconjurat de un sobor de ierarhi, preoți și dia-

din: IPS Părinte Petru, PS Părinte Nichifor, PS Părinte Antonie, PS Părinte Veniamin și PS Părinte Emilian.

► Marți, 30 ianuarie 2024, Sfinții Trei Ierarhi - Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur, ocrotitorii învățământului teologic, au fost cinstiți de profesorii și studenții Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași. Sfânta Liturghie dedicată hramului a fost săvârșită în Catedrala Metropolitană de IPS Părinte Teofan, împreună cu PS Părinte Ignatie, PS Părinte Veniamin și PS Părinte Damaschin. În cadrul Sfintei Liturghii, IPS Părinte Teofan l-a hirotonit diacon pe domnul Gheorghe Mihalache, pe seama capelei Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”, cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”.

► Tot marți, 30 ianuarie 2024, biserică Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi”, ctitorie a domnitorului Vasile Lupu, și-a serbat hramul. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de PS Părinte Nichifor.

► Joi, 1 februarie 2024, în ajunul praznicului Întâmpinării Domnului, PS Părinte Damaschin a săvârșit Slujba Privegherii la Catedrala Metropolitană din Iași.

► Vineri, 2 februarie 2024, de praznicul Întâmpinării Domnului, Catedrala Mitropolitană din Iași și-a prăznuit hramul istoric. Slujba Sfinței Liturghii a fost săvârșită de IPS Părinte Teofan, alături de un sobor de ierarhi, preoți și diaconi, în prezența a numeroși credincioși veniți din toată Moldova. Alături de IPS Părinte Teofan, la hramul Catedralei ieșene au slujit următorii ierarhi: PS Părinte Nichifor, PS Părinte Ignatie și PS Părinte Damaschin. În cadrul slujbei, tânărul Petru Cernat a fost hirotonit diacon pe seama capelei Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”, cu hramul „Sfinții Arhangeli Mihail și Gavril”. De asemenea, IPS Părinte Teofan l-a hirotesit protosinghel pe ieromonahul Ioan Coșeru, preot slujitor la Catedrala Mitropolitană din Iași.

► În Duminica a XV-a după Rusalii, 4 februarie 2024, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie la biserică Parohiei „Sfânta Cuvioasă Parascheva” din comuna ieșeană Răducăneni.

► Miercuri, 7 februarie 2024, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie în biserică Parohiei „Naștere Maicii Domnului” din Victoria-

Stăuceni, cu prilejul împlinirii a 109 ani de la nașterea vrednicului de pomeneire Patriarh Teocist Arăpașu.

► În Duminica a XVI-a după Rusalii, 11 februarie 2024, IPS Părinte Teofan a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană din Iași. La finalul slujbei, drept răsplătită pentru activitatea desfășurată în cadrul Centrului Eparhial, părintele Lucian Filip, directorul Centrului de Formare Continuă al Arhiepiscopiei Iașilor, a fost hirotesit iconom stavrofor.

► În Duminica a XVII-a după Rusalii, 18 februarie 2024, IPS Părinte Teofan a săvârșit Sfânta Liturghie

ghie în paraclisul Parohiei „Acoperământul Maicii Domnului” din Piatra Neamț. Vizita și slujirea ierarhului au fost prilejuite de împlinirea a zece ani de la înființarea acestei parohii. Ca răsplătită pentru lucrarea realizată în folosul comunității parohiale, părintele Paul Sorin Vieru a fost hirotesit iconom stavrofor.

► Tot în Duminica a XVII-a după Rusalii, 18 februarie 2024, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie la paraclisul Parohiei „Sfânta Mucenită Varvara” din Dragalina, comuna Hlipiceni, județul Botoșani. La final, Preasfinția Sa a binecuvântat piatra de temelie pentru noua biserică parohială.

► În Duminica a XXXIII-a după Rusalii, 25 februarie 2024, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie în biserică Parohiei „Învierea Domnului”, Cimitir „Buna Vestire”, din municipiu Iași.

► Tot în Duminica a XXXIII-a după Rusalii, 25 februarie 2024, PS Părinte Ioan Casian, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană din Iași.

Profesoara și preoteasa Dana Louise Barnea a trecut la cele veșnice

Vineri, 12 ianuarie 2024, Doamna prof. Dana Louise Barnea, directoarea Colegiului Național de Artă „Octav Băncilă” din Iași, a trecut la cele veșnice.

Reprezentanții Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași i-au transmis soțului îndurerat, părintele conf. univ. dr. Alexandrel Barnea, un mesaj de condoleanțe: „Îl rugăm pe Dumnezeu, «Cel ce este Adâncul Înțelepciunii și iubitor de oameni, Cel ce toate le chivernisește și cele de folos futuror le dăruiește», să o ierte și cu dreptii s-o odihnească, iar pe dragul și îndureratul nostru coleg să-l întărească”.

Slujba de prohodire a fost să-vârșită în curtea Cimitirului „Sfânta Treime” din Iași, de către IPS Părinte Teofan. Au participat preoți, cadre didactice de la cele două in-

stituții de învățământ, dar și numeroși elevi.

Dumnezeu să o odihnească cu dreptii!

Prafericitul Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a fost pomenit în locurile natale

Miercuri, 7 februarie 2024, PS Părinte Nichifor, împreună cu un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie în Biserica „Naștere Maicii Domnului” din Victoria-Stăuceni, Protopopiatul Botoșani, cu prilejul împlinirii a 109 ani de la nașterea PF Părinte Teoctist.

La aceste momente aniversare au participat rudele, sătenii din locurile natale ale PF Părinte Teoctist, dar și alții credincioși care i-au apreciat și urmat sfaturile duhovnicești.

În cadrul Sfintei Liturghii, PS Părinte Nichifor a adresat celor prezenti un cuvânt de învățătură,

evidențiind personalitatea părintelui patriarh: „Aducem mulțumire pentru slujirea Prafericirii Sale dusă până la capăt. Deși veneau multe încercări asupra lui, nu îl vedeam niciodată încruntat, ci întotdeauna cu un cuvânt de mângâiere”.

La finalul Sfintei Liturghii a fost săvârșită Slujba Parastasului pentru cel de-al cincilea patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

După ce s-au rugat în biserică ctitorită de Prafericirea Sa din Stăuceni, toți cei prezenti s-au îndreptat spre Casa Memorială „Teoctist Patriarhul” din Tocileni, unde a fost săvârșit un Trisaghion.

Volumul *După Dumnezeu: morala și bioetica într-o epocă secularizată, semnat de H. Tristram Engelhardt Jr.*, a fost lansat la Iași

De partea Departamentul Pro Vita din cadrul Sectorului de Misiune al Arhiepiscopiei Iașilor a organizat în ziua de 9 ianuarie 2024, în Sala „Iustin Moisescu” a Centrului Eparhial, lansarea volumului *După Dumnezeu: morala și bioetica într-o epocă secularizată* de H. Tristram Engelhardt Jr.

Cartea, apărută la Editura Doxologia, a fost îngrijită și tradusă în limba română de către domnul dr. Andrei Dîrlău, care a semnat, de asemenea, studiul introductiv și notele volumului.

Evenimentul i-a avut ca invitați pe IPS Părinte Teofan, pr. prof. univ. dr. Gheorghe Popa, domnul dr. An-

drei Dîrlău, pr. prof. univ. dr. Gheorghe Popa și domnul Cătălin Jeckel, consilier cultural în cadrul Sectorului Cultural și de Comunicații Media din Arhiepiscopiei Iașilor.

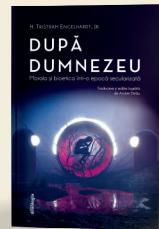
Lansarea cărții a fost moderată de către prof. univ. dr. Vasile Astărăstăoae, care a prezentat-o drept cea mai fascinantă operă a lui Tristram Engelhardt Jr.

Noutăți editoriale la Editura Doxologia – în lunile ianuarie și februarie –

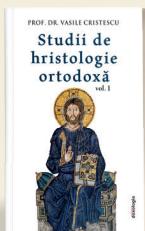
edituradoxologia.ro

Gânduri din încredințare. Ediția a II-a
Schimonahia Siluana Vlad

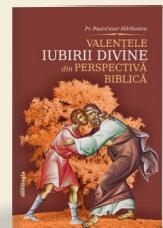

Miride și merinde. Ediția a II-a
Arhim. Mihail Daniliuc

Studii de hristologie ortodoxă
Vasile Cristescu

După Dumnezeu.
Morala și bioetica într-o epocă secularizată
H. Tristam Engelhardt Jr.
Traducere: Andrei Dîrlău
Ediție îngrijită de: Andrei Dîrlău

Valențele iubirii divine din perspectivă biblică
Pr. Paul-Cezar Hârlăoanu

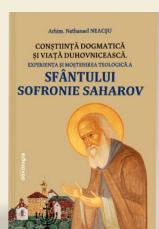
Devenire în Taina Cuvântului.
Studii de teologie biblică
Pr. Paul-Cezar Hârlăoanu

Lumea și păcatele ei capitale
Cassian Maria Spiridon

Un dar al lacrimilor
Cassian Maria Spiridon

Conștiință dogmatică și viață duhovnicească:
experiența și moștenirea teologică a Sfântului Sofronie Saharov.
Ediția a III-a
Ierom. Nathanael Neacșu

Duh și suflare de viață.
Elemente de antropologie veterotestamentară
Protos. Arsenie Pohrib

Expoziție de artă vizuală în cadrul proiectului „Nemargini de gândire”: Eminescu – interferențe culturale, revelații textuale și vizuale

Cu prilejul Zilei Culturii Naționale, sărbătorită pe 15 ianuarie 2024, Arhiepiscopia Iașilor, prin Centrul Cultural Misionar Doxologia și Muzeul Mitropolitan, în colaborare cu Uniunea Artiștilor Plastici din România (UAPR), Filiala Iași, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, Inspectoratul Școlar Județean Iași și Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români, Filiala Iași, a lansat prima ediție a proiectului „Nemargini de gândire”: Eminescu – interferențe culturale, revelații textuale și vizuale.

Potrivit organizatorilor, acest proiect a propus o expoziție de lucrări realizate de artiști plastici, membri ai UAPR, inspirate de universul poetic eminescian, precum și o serie de emisiuni dedicate explo-

rării temelor din creația și gândirea marelui poet.

În acest context, vineri, 19 ianuarie 2024, a avut loc vernisajul expoziției de arte vizuale „Însemne identitate”, având drept obiectiv explorarea și aprofundarea, prin intermediul artei plastice, a conceptului de „identitate” și a apartenenței la spiritul și cultura românească.

Galeria a cuprins picturi realizate de artiști: Felix Aftene, Vladlen Babciu, Bogdan Bărleanu, Zamfira Bîrzu, Ilie Bostan, Dan Covătaru, Gabriela Drinceanu, Cristian Diaconescu, Valentina Druțu, Bogdan Maximovici, Ana Maria Negară, Sorin Purcaru, Adrian Stoleriu, Mircea Ștefănescu, Liviu Suhar, Constantin Tofan și Cristian Ungureanu.

La eveniment au participat cadre didactice, reprezentanți ai auto-

rităților publice locale și experți în domeniul artelor vizuale: lect. univ. dr. Maria Bilașevschi, președintele UAPR, Filiala Iași, și curatorul expoziției; pr. prof. dr. Bogdan Anistoroaie de la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Vasile cel Mare” din Iași; prof. univ. dr. Cristian Ungureanu, prorector al Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași, și domnul Eduard Rusu, manager cultural în cadrul Arhiepiscopiei Iașilor.

Lor li s-au alăturat studenți, tineri și elevi de la Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă”, de la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Vasile cel Mare”, de la Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, precum și de la alte licee și universități ieșene.

Ieșenii au sărbătorit 165 de ani de la Unirea Principatelor Române

Evenimentul istoric al Unirii Principatelor Române din anul 1859 a fost celebrat la Iași printr-o serie de manifestări, desfășurate în Piața Unirii și la Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi”.

La festivitatea care s-a desfășurat în fața statuii Domnitorului Alexandru Ioan Cuza, alături de IPS Părinte Teofan și oficialitățile centrale și locale, a participat și Președintele Senatului României, domnul Nicolae Ciucă.

În discursul său, IPS Părinte Teofan a afirmat că prin cultură, limbă și credință în Dumnezeu, românii au realizat acest ideal istoric: „Data de 24 ianuarie 1859 este ziua în care națiunea română s-a manifestat în plenitudinea unui eveniment de excepție. Domnitorul Alexandru Ioan Cuza a spus: «Dumnezeul părinților noștri a proniat Țara.

El a întărit năzuințele noastre și a condus nația către viitor».”

După discursurile reprezentanților Parlamentului și Guvernului pe scena oficială, ieșenii au depus coroane de flori și au asistat la defilarea militară tradițională. Apoi, „au

dat mâna cu mâna” și au format Hora Unirii.

La final, ierarhul a săvârșit la Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi” o slujbă de pomenire pentru Domnitorul Alexandru Ioan Cuza și pentru făuritorii Unirii.

Prezentare de carte la Muzeul Mitropolitan din Iași

In Sala „Sinaxar” a Muzeului Mitropolitan din Iași, Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români, Filiala Iași, a organizat pe 25 ianuarie 2024 lansarea volumului *Când nu mai ai pe cine să îmbrățișezi*, în prezența autorului, arhid. lect. univ. dr. Răzvan Brudiu, cadrul didactic al Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia.

Prefațată de PS Părinte Damaschin Dorneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuțiilor, și publicată la Editura Doxologia, cartea ne aşază înaintea ochilor po-

⇒ vestea bătrânlui Iosif din Munții Apuseni.

La eveniment a participat și arhim. Nicodim Petre, Consilierul

Sectorului de Misiune, Statistică și Prognoză Pastorală al Arhiepiscopiei Iașilor și starețul Mănăstirii Bucium, care a evidențiat importanța

experienței vîrstnicilor în procesul de formare a tinerei generații.

Cu ocazia „Lunii Sculptorilor Români”, la Muzeul Mitropolitan din Iași s-au vernisat patru expoziții de artă

Luna februarie a fost remarcabilă pentru cultura românească, deoarece a marcat ziua de naștere a marelui sculptor Constantin Brâncuși, născut la Hobita pe 19 februarie 1876. La Iași, Ziua Națională a Culturii, dedicată acestui important artist, a fost celebrată prin diverse expoziții de sculptură, în cadrul evenimentului „Luna Sculptorilor Români”.

Arhiepiscopia Iașilor, prin Sectorul Cultural și de Comunicații Media și Muzeul Mitropolitan, a găz-

duit o serie de expoziții cu specific creștin. Cele patru expoziții: una colectivă, „Hieratique”, și trei individuale, „Calea Crucii”, „Apostolica” și „Botezul Muceniciei”, au fost vernisate în ziua de 19 februarie 2024.

În sălile Muzeului Mitropolitan au fost prezentate lucrările mai multor artiști: Felix Aftene, Emilia Avărvaroaie, Eugen Bârzu, Vladlen Babciu, Mircea Cantor, Emmanuel Chiriac, Dan Covătaru, Simion Cristea, Gabriela Drinceanu, Laurențiu Mogoșanu, Mihai Olos, Nico-

Iae Popa, Sorin Purcaru și Cristian Ungureanu. Curatorii expozițiilor au fost Luiza Barcan, Maria Bilașevschi, Grigore Ilisei și Ioan Răducea.

Potrivit curatorului Luiza Barcan, operele expuse la Muzeul Mitropolitan au abordat teme majore, precum: Sfânta Euharistie, Jertfa, Taina Crucii, Biserica, Mărturisirea, Ierarhea, Veșnicia, Învierea și Înălțarea.

Simpozionul Național „Teologie și cultură”, organizat la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Vasile cel Mare” din Iași

Prima ediție a Simpozionului Național „Teologie și cultură”, cu tema „Vocația sfînteniei în lumea contemporană”, a avut loc în zilele de 25 și 26 ianuarie 2024, la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Vasile cel Mare” din Iași. Evenimentul a adunat participanți de la diverse seminarii teologice, din cuprinsul Patriarhiei Române: București, Cluj-Napoca, Alba Iulia, Prislop, Tulcea, Galați, Neamț, Dorohoi și Agapia, care au abordat subiecte legate de teologie și cultură.

În cadrul deschiderii oficiale, directorul seminarului ieșean, pr. prof. dr. Constantin Simiraș, a subliniat obiectivul simpozionului: „Scopul evenimentului este de a sublinia relevanța dialogului interdisciplinar dintre teologie și cultură, precum și de a introduce elevii în opera teologică a Sfinților Trei Ierarhi – Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur”.

Din partea instituțiilor ieșene au participat și susținut prelegeri: pr.

prof. univ. dr. Ion Vicovan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, prof. dr. Denisia-Elena Mănoiu, inspector școlar pentru disciplina Religie, în cadrul Inspectoratului Județean Iași, pr. lect. univ. dr. Cristian Barnea,

cadru didactic la Facultatea de Teologie ieșeană, și prof. univ. dr. Constantin Cucoș, cadru didactic la Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației din Iași.

La Mănăstirea Paltin – Petru Vodă a avut loc un simpozion dedicat Părintelui Justin Pârvu

Mănăstirea Paltin – Petru Vodă a fost gazda unui simpozion dedicat Părintelui Justin Pârvu. Evenimentul a avut loc sâmbătă, 10 februarie 2024, în ziua prăznuirii Sfântului Sfințit Mucenic Haralambie, când s-au împlinit 105 ani de la nașterea marelui duhovnic.

Simpozionul s-a desfășurat sub coordonarea Preasfințitului Părinte Veniamin, Episcopul Basarabiei de Sud, care a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Paltin, împreună cu un sobor de preoți și diaconi.

După săvârșirea Slujbei de Parastas, precum și după agapa frătească, ierarhul a adresat celor

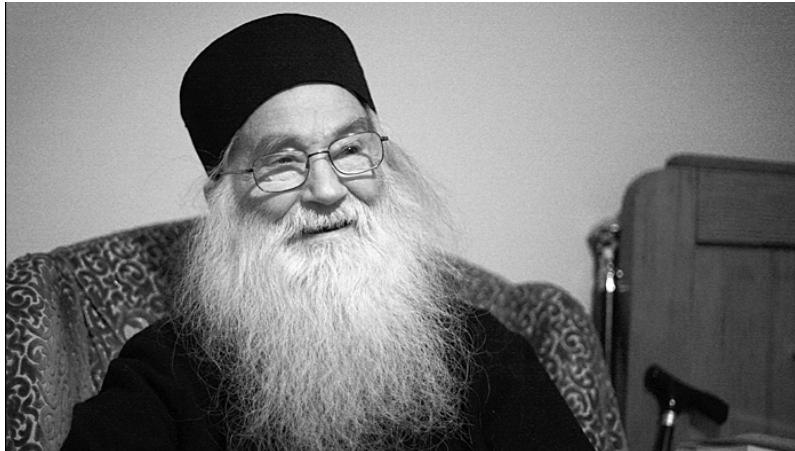
prezenți un cuvânt de binecuvântare, deschizând totodată sesiunea prelegerilor din cadrul simpozionului.

Alături de Preasfinția Sa, au mai luat cuvântul: arhim. Hariton Negrea, starețul Mănăstirii Petru Vodă, stravrofora Justina, stareța Mănăstirii Paltin, doamna Delia Asoltanei, ➔

⇒ medic și președinte al Fundației „Justin Pârvu”, precum și alții invitați de seamă.

Participanții au avut ocazia să viziteze locurile legate de viața și activitatea Părintelui Justin, precum chilia sa și muzeul martirilor din temnițele comuniste.

Evenimentul s-a încheiat cu o procesiune la mormântul Părintelui Justin, unde participanții au rostit rugăciuni în memoria sa.

A doua ediție a Simpozionului din cadrul Proiectului Județean „Țara de sus, vatră de spiritualitate și cultură românească” a fost organizat de Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sfântul Ioan Iacob” din Dorohoi

Luni, 26 februarie 2024, Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sfântul Ioan Iacob” din municipiul Dorohoi a găzduit a doua ediție a Simpozionului din cadrul Proiectului Județean

„Țara de sus, vatră de spiritualitate și cultură românească”, o sărbătoare a demnitatei, culturii și spiritualității botoșănenе. Acest proiect a fost organizat în perioada decembrie 2023 – februarie 2024 și a pornit

de la nevoia valorizării modelelor de spiritualitate și cultură prezente în spațiul botoșănean.

Lucrările simpozionului s-au desfășurat în format fizic, dar au fost accesibile și online.

⇒ La eveniment au fost prezente cadre didactice din țară și de peste hotare, dintre care amintim: prof. Bogdan-Gheorghe Suruciuc, Inspector Școlar General al Inspectoratului Școlar Județean Botoșani; prof. Vitalie Știrbu, Inspector Școlar General al Direcției de Învățământ, Tineret și Sport Brănceni, Republica Moldova, însoțit de prof. Rodica Cojocaru, Inspector Școlar General Adjunct; prof. Elena Știrbu, Directorul Școlii Gimnaziale din Larga; prof. Angela Iatniuc, cadru didactic la

Liceul Teoretic Lipcani; pr. prof. dr. Liviu Botezatu, Inspector de Specialitate al Inspectoratului Școlar Județean Botoșani; pr. prof. dr. Constantin Simiraș, Directorul Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Vasile cel Mare” din Iași; pr. prof. dr. Daniel Dascălu, Directorul Seminarului Teologic Liceal Ortodox „Sfântul Gheorghe” din Botoșani; arhid. prof. dr. Bogdan-Mihai Hrișcă, Directorul Seminarului Teologic Liceal Ortodox „Mitropolitul Dosoftei” din Suceava; prof. Paula-Mihaela

Stoleru, Directorul Școlii Gimnaziale „Alexandru Ioan Cuza” din Dorohoi și prof. Oana Mihaela Gavrescu, Directorul Școlii Gimnaziale nr. 1 Rădăuți-Prut.

La final, a fost săvârșită o slujbă de *Te Deum*, în cadrul căreia au fost pomeniți ctitorii și binefăcătorii Seminarului dorohoian adormiți în Domnul.

Rugăciune și comuniune pentru tinerii din filiala ATOR Hârlău

Tinerii din filiala ATOR Hârlău s-au reunit duminică, 18 februarie 2024, în Biserica „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” din orașul Hârlău. Evenimentul a fost îmbogățit și de prezența tinerilor din Parohia „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” Lupăria,

comuna Präjeni, județul Botoșani, alături de pr. Cristian Butnărașu și pr. Gabriel Argatu, misionar proto-popesc al Protopopiatului Hârlău.

Întâlnirea a început cu săvârșirea Paraclisului Maicii Domnului și a continuat cu un moment de socializare la sediul Protopopiatului

Hârlău. Discuțiile de duminică au avut tema: „Putem fi prea tineri pentru a fi îndrăgostiți? De ce da? De ce nu?”, fiind moderate de pr. Cristian Butnărașu și pr. Ionuț Dan Purcel, coordonatorul ATOR filiala Hârlău.

Pelerinaj la Roma, organizat de Departamentul Misiune pentru Tineret al Arhiepiscopiei Iașilor

In perioada 20-24 februarie 2024, cu binecuvântarea IPS Părinte Teofan, 27 de membri ai Asociației „Prietenii Sfintilor Trei Ierarhi” din Iași au participat la vizita culturală de la Roma, organizată de Departamentul Misiune pentru Tineret al Arhiepiscopiei Iașilor.

Pe parcursul vizitei la Roma, tinerii au avut posibilitatea de a se întâlni în numeroase biserici și de a vizita diverse obiective remarcabile: mormântul verhovnicului Apostolilor din „Basilica di San Pietro”, Carcera Mamertine – locul în care au fost întemnițați Sfinții Apostoli Petru și Pavel, „Basilica di Santa Maria

Maggiore”, „Basilica di San Giovanni”, „Basilica Tre Fontane”, „Basilica Sancta Scala, „Basilica Sancta Cecilia”, „Cappella Sistina”, Coloseumul, Columna lui Traian, Castelul Sant’Angelo și monumentul ridicat în cinstea lui Vittorio Emanuel al II-lea.

„Dăruiesc pentru că iubesc” – voluntariat în sprijinul educației

Proiectul „Dăruiesc pentru că iubesc” este un parteneriat de voluntariat dedicat sprijinirii educației, care a adus bucurie copiilor din parohiile defavorizate ale Protopopiatului Botoșani, prin oferirea a peste 400 de cadouri de Crăciun.

Inițiat de Protopopiatul Botoșani, acest proiect a implicat numeroase școli din municipiu, precum și alte instituții partenere.

În perioada sărbătorilor de iarnă au fost oferite peste 400 de cadouri copiilor și bătrânilor din parohiile: Buimăceni, Siliștea, Jijia,

Dragalina și Măscăteni. Pe lângă acțiunile caritative, proiectul a inclus și inițiative educative, sprijinind tineri din familii cu resurse limitate, până la finalizarea studiilor.

**(Pr. Cristian Buhaciuc,
misionar protopopesc)**

PS Părinte Nichifor a participat la conferința semestrială a Protopopiatului Hârlău

Luni, 15 ianuarie 2024, la Parohia „Sfintii Arhangheli Mihail si Gavril” din Belcești, a avut loc conferința semestrială a preoților din Protopopiatul Hârlău, prezidată de PS Părinte Nichifor.

Ziua a început cu Sfânta Liturghie, săvârșită de PS Părinte Nichifor împreună cu un sobor de preoți și diaconi. Din sobor au făcut parte: părintele Victor Pîslariu, protopop de Hârlău și părintele Mihai Zvorăște, inspector eparhial în cadrul Sectorului de misiune, statistică și prognoză pastorală al Arhiepiscopiei Iașilor.

În sala de conferințe a Centrului Social Misionar „Sfântul Hara-

lambie” al Parohiei Belcești-Ciorăni a urmat întâlnirea propriu-zisă. Părintele Gheorghe Tincu de la Parohia Fetești a prezentat tema: „Biserica, locaș al vindecării omului”, în care a subliniat rolul Bisericii ca mediu terapeutic pentru bolile sufletești și trupești.

După prezentarea temei, au avut loc discuții pe marginea temei, precum și pe diverse subiecte administrative. La final, pr. protopop Victor Pîslariu a mulțumit PS Părinte Nichifor pentru prezența la conferință și pentru poveștele oferite.

Evenimentul a fost organizat sub coordonarea părintelui paroh Mihai Zaharia, care, de-a lungul a 42 de ani de slujire neîntreruptă la

Parohia Belcești, a avut o contribuție semnificativă atât în plan duhovnicesc, cât și în cel administrativ. De-a lungul acestor decenii, părintele Zaharia a reușit să consolideze viața spirituală a comunității prin activități pastorale de mare impact și printr-o implicare constantă în multe proiecte menite să îmbunătățească viața parohienilor. Realizările, atât în dezvoltarea comunității locale, cât și în administrarea resurselor parohiale, rămân o moștenire durabilă pentru generații.

(Pr. Bogdan Balmuș, Parohia Ceplenița)

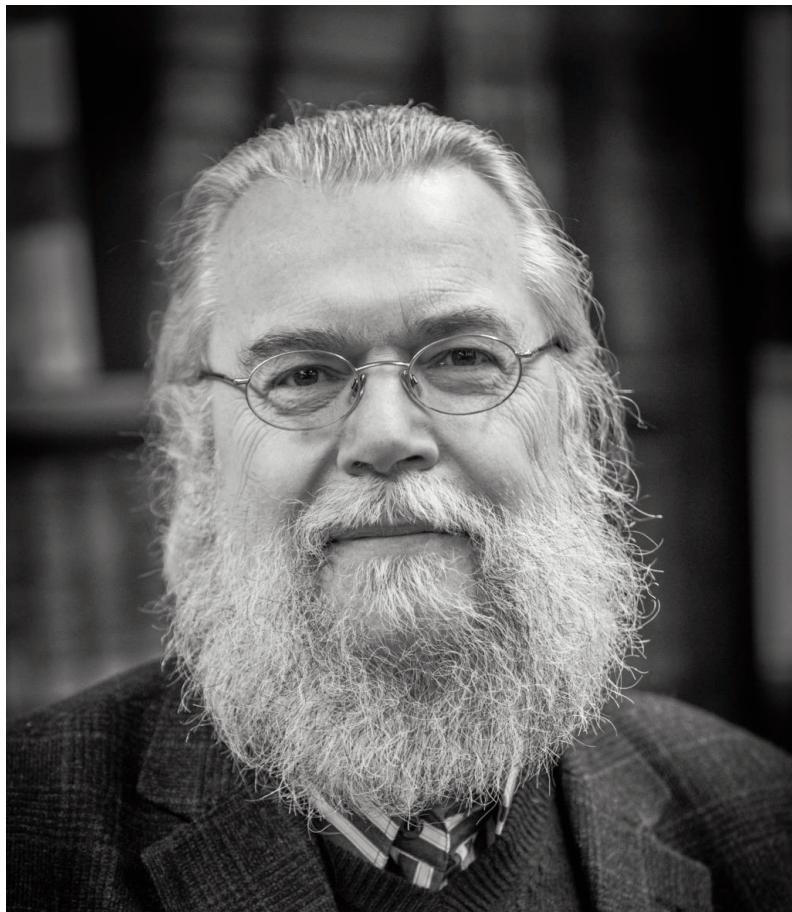

Viziunea teologului Jean-Claude Larchet asupra bolii

Aprofundând scriurile Sfinților Părinți, teologul francez Jean-Claude Larchet subliniază învățatura acestora, potrivit căreia boala este efectul natural al păcatului primordial, prelungit și amplificat în păcatele personale.

Existența umană, la modul general, și cea creștină, în special, constituie o luptă neîncetată împotriva păcatului și a plăcerii. Lupta aceasta presupune asceză, înfrângere și disciplinare a trupului, spre descoperirea bucuriilor sufletești și a comorilor duhovnicești.

Suferința este străină de planul lui Dumnezeu cu lumea și cu omul.

Pr. prof. univ. dr. Ioan Cristinel Teșu

După căderea primordială, Părintele Ceresc a căutat „[...] în multe rânduri și în multe chipuri [...]” (Evrei 1, 1) să îl trezească și să îl smulgă pe om din robia păcatelor prin pocăință, la armonia și starea de sănătate inițială. Prin profeții, iar mai apoi prin Însuși Fiul Său, Cel Unul-Născut, Dumnezeu și-a arătat iubirea infinită și mila nesfârșită față de creație și față de om.

Profund cunoșător al operei Sfântului Maxim Mărturisitorul, Jean-Claude Larchet face ample referiri la cercul vicios placere-du-

rere, la originea căruia se află „filavitia” (φιλαυτία), iubirea păcătoasă de plăcere. Lumea materială și trupul fizic, oricât de bogate în dezmembrări i-ar părea celui împătimit, în realitate sunt limitate în posibilități, iar bucuria sau plăcerea pe care o oferă este finită. Experimentând caracterul lor finit, sufletul pătimăș trăiește sentimentul eșecului și al golului existențial.

Durerea care urmează apărantei plăceri se cere compensată, iar calea de eliberare este aruncarea în brațele plăcerii. Pentru a acoperi și depăși durerea, plăcerea trebuie să fie sporită ca intensitate. Însă, la capătul acesteia se află o nouă durere amplificată, din care omul caută să evadeze într-o nouă plăcere, și mai intensă, provocând o durere mult largită și, tot aşa, din plăcere în durere și din durere în plăcere, până la moartea spirituală.

Ruperea acestui lanț și cerc vicios se realizează prin asceză susținută, care inversează sensul lor. Un adevăr duhovnicesc este acela că lucrurile care provoacă plăcere trupului produc suferințe pentru suflet. Una dintre amăgirile păcatului este iluzia plăcerii infinite pe care o promite, însă omul păcălos astă repede durerea declanșată de acesta, după apunerea lui. Dacă păcatul începe prin plăcere și sfârșește în durere, virtuțile sunt anevoieioase și greu de dobândit și de împlinit la început, dar, pe măsura realizării lor, îi oferă sufletului bucurii înalte și cu rate.

Hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

In ziua de joi, 29 februarie 2024, în Aula Magna „Teoc-tist Patriarhul” din Palatul Patriarhiei, sub președinția Preafe-citului Părinte Patriarh Daniel, s-au desfășurat ședința de lucru și șe-dința solemnă a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Principalele hotărâri ale Sfântului Sinod sunt următoarele:

- Declararea anului 2025, în Patriarhia Română, ca *Anul oma-gial al Centenarului Patriarhiei Române și Anul comemorativ al duhovnicilor și mărturisitorilor ortodocși români din secolul al XX-lea*;

- Înființarea *Episcopiei Ortodoxe Române a Marii Britanii*, cu sediul la Londra, pentru cei peste 1 milion de credincioșii ortodocși ro-

mâni din această parte a Europei Occidentale;

- Înființarea *Episcopiei Ortodoxe Române a Irlandei și Islandei*, cu sediul la Dublin;

- Aprobarea volumelor pe luna Decembrie și pe luna Ianuarie ale *Sinaxarului Sinodal al Bisericii Ortodoxe Române*;

- Aprobarea *Acatistului Sfin-țiilor Doctori fără de arginți Cosma și Damian din Asia* (1 noiembrie);

- Aprobarea *Acatistului Sfântului Cuvios Gherasim din Chefa-lonia* (20 octombrie);

- Aprobarea *Paraclisului Sfin-țiilor Doctori fără de arginți Chir și Ioan* (31 ianuarie, 28 iunie);

- Organizarea, în perioada 1-31 martie 2024, a unei colecte în Patri-

arhia Română pentru a ajuta la construirea de locuințe în Armenia destinate refugiaților armeni din Nagorno-Karabah;

- Aprecierea bogatei activități social-filantropice a Bisericii Ortodoxe Române pe parcursul anului 2023, care a produs efecte pozitive vizibile în societatea românească.

- Aprecierea revistei *Biserica Ortodoxă Română*, în special, pen-tru includerea în cele mai presti-gioase baze de date internaționale și pentru îndeplinirea tuturor celor-lalte condiții necesare pentru obi-j-nerea acreditării din partea *Consi-liului Național al Cercetării Știin-țifice*.

Biroul de Presă al Patriarhiei Române

Şedinţa Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Iaşilor – o sinteză a activităţii Arhiepiscopiei Iaşilor în anul 2023

In Arhiepiscopia Iaşilor, în anul 2023, IPS Părinte Teofan şi PS Părinte Nichifor au săvârşit Sfânta Liturghie, Sfinte Taine sau ierurgii în lăcaşuri de cult din toate cele 13 protopopiate, efectuând 252 de vizite pastorale şi misionare la parohii şi filii şi 169 de vizite la mănăstiri şi schituri din eparhie, săvârşind 50 de slujbe cu prilejul sfîntirii, resfinţirii sau punerii pietrei de temelie la diferite biserici. Pe parcursul anului trecut, au fost hirotoniţi 34 de candidaţi ca diaconi şi 30 de diaconi ca preoţi. De asemenea, cei doi ierarhi au vizitat şcolile teologice, au acordat audienţe, s-au întâlnit cu autorităţile centrale şi locale şi au fost prezenti la diferite evenimente, au participat la şedinţele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, ale Sinodului Mitropolitan, ale Perma-

In data de 10 februarie 2024, în Sala „Iustin Moisescu” a Centrului Eparhial Iaşi, s-au desfăşurat lucrările şedinţei anuale de lucru a Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Iaşilor. După slujba Sfintei Liturghii, cu binecuvântarea şi sub preşedinţia IPS Părinte Teofan, s-a întrunit acest organism deliberativ care a examinat şi a aprobat rapoartele de activitate ale tuturor sectoarelor Centrului Eparhial. Alături de membrii Adunării Eparhiale, la şedinţă au mai participat reprezentanţi ai mănăstirilor, ai protopopiatelor, ai şcolilor teologice din eparhie şi ai unor fundaţii sau asociaţii care îşi desfăşoară activitatea, cu binecuvântarea chiriarhului, pe teritoriul canonic al Arhiepiscopiei Iaşilor. Vă prezentăm mai jos o sinteză a activităţii Arhiepiscopiei Iaşilor în anul 2023.

neniei Consiliului Eparhial şi ale Consiliului Eparhial.

Parohia şi mănăstirea, loc de mântuire

Archiepiscopia Iaşilor cuprindea, la finele anului 2023, un număr de 1.242 de parohii şi 29 de filii, grupate în 13

protopopiate, în care slujesc 1.191 de preoţi. Alii 47 de preoţi şi-au dedicat slujirea unor persoane din instituţii bugetare precum spitalele, unităţile militare, azilele de bătrâni, penitenciarele sau şcolile speciale ale comunităţilor celor cu deficienţe de auz şi vorbire.

Întreaga activitate a Arhiepiscopiei Iaşilor a fost posibilă şi prin ➔

⇒ osteneala persoanelor încadrate pe 3.824 de posturi din unitățile de cult și subunitățile Centrului Eparhial, care și-au împlinit slujirea cu sprijinul nemijlocit al credincioșilor din parohii, în număr de aproximativ 1.500.000.

În cele 103 așezăminte monahale (68 de mănăstiri și 35 de schituri) se nevoiesc 1.713 de viețuitori. Anul trecut, în obștile monahale din Arhiepiscopia Iașilor au fost săvârșite 28 de tunderi în monahism și 8 rasoforii. Față de anul anterior, în anul 2023 s-a înregistrat o ușoară creștere a numărului de viețuitori din mănăstiri, explicabilă prin închinierea a 41 de noi persoane.

O sinaxă monahală cu stăreții și starețele din Mitropolia Moldovei și Bucovinei a avut loc anul trecut, în zilele de 9-10 octombrie 2023, la Mănăstirea Hadâmbu, județul Neamț, cu participarea ierom. Nicholas Saharov, de la Mănăstirea „Sfântul Ioan Botezătorul” din Essex, Anglia.

Oficiul canonic-juridic a continuat misiunea de a promova dialo-

gul și buna înțelegere în cadrul raporturilor juridice ale instituției, vechind asupra actelor juridice încheiate sau reprezentând instituția acolo unde legislația prevede și permite acest lucru. În cadrul Arhiepiscopiei Iașilor, la finele anului trecut existau un număr de 41 de asociații sau fundații și alte structuri associative bisericești sau laice care sunt înființate sau funcționeză cu binecuvântare arhiepiscopală.

Educație și formare

In anul universitar 2022-2023, la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași au fost înscrisi 953 de studenți, din care 692 la forma de învățământ Licență, 215 la Master și 46 la Doctorat. 146 de candidați au fost licențiați, 92 de studenți au absolvit masteratul și au fost acordate 11 titluri de doctor. Din numărul total de studenți, masteranzi și doctoranzi, 40 sunt din Republica

Moldova, iar 16 din alte țări (Ucraina, SUA, Austria, Germania, Siria, Canada, Mexic). Instituția tutioriatului a numărat 15 profesori tutoși. Cu sprijinul conducerii Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, începând de anul trecut, în cadrul Universității de Stat din Moldova (Chișinău) funcționează o extensiune a acestei facultăți cu program de studii de licență Teologie Ortodoxă Pastorală, cu o durată de 4 ani. Pe data de 3 octombrie 2023 au început cursurile, la care se înscrisește 25 de studenți.

În cele șase seminarii din Arhiepiscopia Iașilor au fost școlarizați 1.050 de elevi, dintre care au promovat 1.012. Au absolvit cursurile seminariale 257 de elevi. În anul 2023 a fost achiziționată clădirea BRD Agapia în vederea utilizării ei pentru activitatea didactică, servicii de masă și cazare pentru elevele Liceului Teologic Ortodox „Cuvioasa Parascheva”, Agapia.

În județele din Arhiepiscopia Iașilor, disciplina Religie a fost predată în anul școlar 2022-2023 de 596 cadre didactice, iar filialele Asociației „Părinți pentru Ora de Religie” (APOR) numără în total 9.250 de membri.

În anul școlar 2022-2023, în cadrul Fundației „Varlaam Mitropolitul”, la Liceul Teoretic „Varlaam Mitropolitul” din Iași au fost înscrisi în total 651 de elevi (pentru grădiniță și ciclurile: primar, gimnazial și liceal).

Centrul de Formare Continuă a dezvoltat și organizat activități specifice, precum: cursurile pentru取得 grade profesionale în preoție; programul de Mentorat în Seminarile Teologice din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor; programul

⇒ de formare a profesorilor de Religie, precum și alte activități specifice.

În anul 2023, au intrat în Biblioteca „Dumitru Stăniloae” un număr de 1.500 de volume cărți și 200 de volume periodice, fondul total existent la sfârșitul anului fiind de 143.907 de volume inventariate. Catalogul online cuprindea 93.211 de exemplare prelucrate informatizat. Au fost împrumutate și restituite direct și online, în total, 18.657 de volume. În anul 2023 s-au înscris 296 de cititori noi, iar 561 de cititori și-au activat contul existent.

În anul 2023, comunitatea Colegiului „Sfântul Nicolae” a numărat 88 de membri, la care s-a adăugat comunitatea de fete, 16 studiente. Membrii colegiului au implementat peste 85 de proiecte ce însumează un număr de peste 62.000 de ore de voluntariat.

Activitatea Biroului de catehizare al Arhiepiscopiei Iașilor poate fi rezumată astfel: Concursul național catehetic „Tinerii și vârstnicii să laude numele Domnului”, trainin-guri la care au participat 107 preoți, 127 de cateheze demonstrative, a X-a ediție a Consfătuirii catehetice.

Sectorul învățământ a organizat o serie de evenimente, dintre care amintim: Simpozionul Interna-tional „Dumitru Stăniloae”, Festivalul Interna-tional de Muzică Bizantină de la Iași, Simpozionul Interna-tional „Dimitrie Cantemir”, Master-class-ul de Cânt Bizantin și Concertul de Crăciun al Mitropoliei.

Cultură și comunicare

Pîn toate proiectele des-fășurate pe parcursul anului 2023 s-a urmărit în-

tărirea în credință a celor care, în mod constant, accesează resursele editoriale și mediatice (cărțile editurii și conținutul portalului doxologia.ro), dar și apropierea de valori creștine a celor indiferenți religios sau nedeplin inițiați în privința învățăturilor Bisericii.

Editura și Tipografia Doxologia au editat și tipărit un număr de 241 titluri, din care 86 de titluri noi și 155 de retipăriră, într-un tiraj cumulat de 207.899 de exemplare.

Portalul doxologia.ro a avut o medie de 105.000 utilizatori zilnic neduplicați, iar Radio Doxologia a avut emisie pe internet, oferind ascultătorilor slujbele de la Catedrala Mitropolitană din Iași, muzică psalitică, iar în luna decembrie, un flux continuu de colinde.

Materialele video produse de doxologia.ro au numărat 15,5 milioane de vizualizări, însumând aproximativ 2,6 milioane de ore de vizionare pe Facebook și YouTube.

Între evenimentele organizate anul trecut, un impact semnificativ l-a avut Festivalul de Muzică Orientă „Dimitrie Cantemir” (26-28 mai),

organizat cu prilejul împlinirii a 300 de ani de la trecerea la cele veșnice a marelui cărturar, la care au participat ansambluri muzicale din România, Turcia și Iran.

Sectorul Comunicare și Relații Publice s-a implicat, de-a lungul anului 2023, mai mult în relaționarea cu reprezentați din presă sau din alte medii de formare a opiniei publice. Anul trecut a continuat realizarea unor emisiuni săptămâna-le de spiritualitate religioasă, difuzate de posturile TVR Iași, Iași TV Life, TeleM, Infinit TV, la care s-au adăugat trei emisiuni cu specific religios, realizate de televiziunile TeleMoldova Plus, Apollonia TV și TeleM Botoșani. De menționat, de asemenea, este și colaborarea foarte bună cu Radio Iași, care realizează emisiunea săptămânală de spiritualitate „Lumina credinței” și transmite, în fiecare duminică și la anumite sărbători, slujba Sfintei Liturghii de la Catedrala Metropolitană din Iași sau, ocazional, din alte biserici din Mitropolia Moldovei și Bucovinei.

⇒ Filantropie și grija pentru sănătate

In plan social-filantropic, Arhiepiscopia Iașilor sprijină persoane și familiile afectate de sărăcie și suferință prin activități, proiecte și programe filantropice, de asistență socială și medicală, derulate în acord cu tradiția și învățătura Bisericii.

Misiunea social-filantropică a fost dusă la îndeplinire urmând trei mari direcții:

1) Activitatea filantropică a parohiilor, mănăstirilor și a preoților misionari din unități bugetare. Acestea au oferit servicii de tip cantină socială, centru de zi, beneficii financiare și materiale și altele pentru persoane și familiile defavorizate. Au fost asistați peste 239.000 de beneficiari, utilizându-se un buget de aproximativ 9,5 milioane lei.

Menționăm campaniile de donare de sânge organizate de parohii, la care au participat 139 de donatori, colectându-se peste 70 de litri de sânge. De asemenea, în anul 2023, de la parohii și mănăstiri, prin protopopiate s-a colectat și virat suma de 260.429 lei ca sprijin pentru sinistrații în urma cutremurului din luna februarie din Turcia și Siria.

2) Activitatea unităților social-filantropice, care furnizează 41 de servicii sociale (acreditate sau în curs de acreditare), prin Birouri de asistență socială cu centre comunitare de suport pentru situații de urgență și criză, cantine sociale, centre rezidențiale și de zi pentru copii, bătrâni și persoane defavorizate etc. Ele funcționează pe lângă Centrul Eparhial, protopopiate, parohii sau mănăstiri și ONG-uri bisericesti.

Între acestea s-a evidențiat Fundația „Solidaritate și Speranță”, care a gestionat două proiecte europene, și nouă centre sociale licențiate, respectiv Asociația „Glasul Vieții” din Iași, coordonată de pr. Dan Damaschin, care, prin atragere de fonduri din comunitate, sprijină un număr mare de beneficiari defavorizați, având și un proiect de infrastructură medicală, Clinica „Veronica”, în fază avansată de construcție și dotare.

În total, au primit servicii sociale primare și specializate, acreditate, peste 16.200 de beneficiari, utilizându-se un buget de aproximativ 30 milioane lei.

3) Activitatea medicală filantropică. În anul 2023, în cadrul Spitalului și Polyclinică „Providența” a fost continuată activitatea de furnizare de servicii medicale în contract cu Casa de Asigurări de Sănătate din Iași și în regim de coplată de la pacienți, beneficiind de diferite servicii medicale peste 66.000 de pacienți, în afara analizelor medicale efectuate în laboratoare.

Fundația Medicală „Providența” a Arhiepiscopiei Iașilor a oferit servicii clinice și paraclinice în şapte specialități, precum și servicii de asistență socială acreditate, pentru persoane defavorizate (în special servicii medicale gratuite). Unitățile medicale din teritoriu, de pe lângă Mănăstirile Agapia, Văratec și Palatin, au continuat, și în 2023, să ofere servicii socio-medicale în regim gratuit. Astfel, serviciile medicale gratuite oferite de cele șase unități medicale funcționale au utilizat un buget de peste 3,4 milioane lei, pentru 6.600 de beneficiari.

Misiunea de a călăuzi întru Viață

Sectorul de Misiune, Statistică și Prognoză pastorală a continuat și în anul 2023 proiectele din anii precedenți, venind în sprijinul preoților și în întâmpinarea nevoilor sufletești ale credincioșilor din eparhie.

Au fost organizate nouă conferințe preoțești de primăvară și șase conferințe preoțești de toamnă, iar la Centrul Cultural-Pastorala „Sfântul Daniil Sihastrul” de la Mănăstirea Durău au fost organizate șase conferințe preoțești cu tema „Cercul misionar – mediu de frățietate și înțăjitorare a preoților, în Hristos”. Misionarii protopopești au efectuat 226 de vizite pastorale și 215 slujbe misionare și au participat la 234 de întâlniri ale Cercurilor misionare.

Departamentul Misiune pentru Tineret a oferit pentru 14.460 de tineri din Arhiepiscopia Iașilor oportunitatea de a participa la: „Tabăra Nemțisor”, „Tabăra copiilor de preot”, „Tabăra din Pridvorul Satului”, „Tabăra din Tinda Bisericii”, „Întâlnirile anuale cu tinerii din protopopiate”, „Pelerinajul pedestru «Pe urmele Sfintilor nemțeni»” și la seminarii de comunicare și de lucru în echipă. Organizarea „Întâlnirii Tinerilor Ortodocși din Moldova” a adus împreună 1.500 de tineri din eparhiile Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, din Mitropolia Basarabiei și din Ucraina. Activitatea liturgică a fost marcată prin săvârșirea în zone misionare a 17 Sfinte Liturghii și prin săvârșirea săptămânală a Sfintei Liturghii în patru biserici din Iași. S-a adăugat și activitatea liturgică la Capela „Sfântul Apostol și Evanghelist Luca” a Universității de Medicină și Farmacie „Grigore

⇒ T. Popa" din Iași. Prin proiectul de burse „Investește în România! Investește în Educație!”, au primit burse 208 tineri în valoare totală de 124.178 euro. În spațiul mass-media au fost înregistrate: 54 de ediții ale emisiunii „Educația - modele, misiune, provocări”; 45 de emisiuni „Tineri către tineri” la Radio Trinitas; mai mult de 15 intervenții în emisiuni difuzate pe canale locale și naționale, și s-au susținut 40 de catedre.

Departamentul Pro Vita a continuat proiectele: „Luna pentru Viață” (organizarea marșului în 18 localități din eparhie, cu participarea a peste 10.000 de persoane); „Festivalul Familiei” (cu 2.000 de participanți); „Dar Pentru Copii” (construirea unei case pentru o mamă care crește singură cinci copii); „Scrisori către Moș Crăciun”; „Cu dragoste pentru mame”, la care au fost invitate 36 de mame cu mulți copii; Programul „Praesidio” pentru femeile însărcinate aflate în dificultate și „Seri la Sinaxar”.

Prin Departamentul Colaborării Misionare, Arhiepiscopia Iașilor a sprijinit lucrarea misionară din Mitropolia Basarabiei: participarea unor delegații de preoți basarabeni la ședințe/conferințe ale unor protopopiate din Eparhia Iașilor, precum și la slujirea Sfintei Liturghii cu prilejul hramului Sfintei Parascheva; continuarea proiectului înfrățirilor între protopopiate/parohii din Eparhia Iașilor și protopopiate/parohii din Mitropolia Basarabiei; susținerea financiară pentru participarea a 30 de copii la Tabăra „Floare de Colț” și organizarea a 13 pelerinaje în Eparhia Iașilor. În anul 2023, sprijinul material oferit de Arhiepiscopia Iașilor creștinilor or-

todoși din Episcopia de Arusha și Tanzania Centrală a fost de 10.000 euro, la care se adaugă donațiile strânsse prin intermediul site-ului „ajutorpentrutanzania.ro” în valoare de 26.221 euro.

Departamentul de Consiliere și Tratare a Persoanelor Dependente a continuat activitățile de prevenție în școli și licee, ședințele de consiliere individuală/grup și susținerea cursurilor de formare. La Centrul Ortodox de Recuperare din Adicții „Sfântul Vasile cel Mare” din Tătărăși s-au efectuat lucrări de consolidare și amenajare, iar în cadrul Protopopiatelor Botoșani și Piatra Neamț s-au înființat două centre de recuperare pentru persoanele afectate de adicții.

Societatea Ortodoxă a Femeilor Române, filiala Iași, a organizat conferințe, campanii filantropice, ateliere de creație și de cusături tradiționale și a întărit relațiile de colaborare cu alte asociații de profil.

Centrul de Formare și Consiliere „Sf. Arh. Mihail și Gavril” a organizat conferințe și ateliere în format fizic și online, peste 5.000 de persoane beneficiind de consiliere și orientare.

Lumină din făclia ostenelilor

Sectorul Financiar a funcționat în anul 2023 cu următoarele structuri în componență: Compartimentul central, Departamentul activitate specifică de cult, Casieria centrală, Departamentul relația cu protopopiatele și unitățile de cult și Departamentul de achiziții. În cadrul sectorului s-au desfășurat în special activități fără scop patrimonial și,

punctual, o serie de activități economice.

Activitatea Sectorului Economic s-a desfășurat prin intermediul următoarelor subunități: 1) Fabrica de lumânări „Sfântul Mina”; 2) Atelierul de tămâie; 3) Depozitul pentru obiecte de cult „Sfântul Luca”; 4) Librăria Doxologia; 5) Centrul de pelerinaje „Sfânta Parascheva”; 6) Centrul Social Cultural „Sfântul Ilie” de la Miclăușeni; 7) Centrul Cultural-Pastoral „Sfântul Daniil Sihastrul” de la Durău; 8) Brutăria „Sfântul Onufrie”; 9) Patiseria „Pelerinul”; 10) Centrul de Evenimente „Agora”.

Activitatea Sectorului Control Financiar și Audit Intern desfășurată de cei trei auditori interni și consilierul de resort are drept scop asigurarea unei mai bune organizații a celorlalte sectoare, îndrumarea și verificarea respectării conformității activității acestora, efectuarea de analize și verificări specifice, precum și contribuția la conservarea și dezvoltarea patrimoniului instituției.

În anul 2023, sub coordonarea Sectorului Agricol și Silvic, gratuitățile de material lemnos aprobată unităților de cult, persoanelor fizice și juridice, de la cele trei ocoale silvice, au fost în cantitate totală de 8.909 m.c. (cherestea, lemn de lucru și lemn de foc), valoarea fiind de 2.385.285,00 lei.

Sectorul Patrimoniu și Construcții Bisericești are în componență: 1) Centrul de Conservare și Restaurare a Patrimoniului de Artă Creștină „Resurrectio”; 2) Muzeul Metropolitan; 3) Centrul Metropolitan de Cercetări T.A.B.O.R.; 4) Serviciul tehnic; 5) Serviciul de arhitectură; 6) Echipa „Meșterul Manole”. ⇒

⇒ În anul 2023, în cadrul Arhiepiscopiei Iașilor au existat un număr total de 450 de șantiere care au vizat lucrări de construire, consolidare, reparare, restaurare, pictare, restaurare pictură la lăcașurile de cult, renovări ale unor case parohiale, cancelarie parohiale, centre social-pastorale, cultural-educaționale, centre medicale, de tratament, polyclinici, chilii/case mănăstirești și alte edificii.

În anul 2023, în cadrul Sectorului Fonduri Externe au fost realizate următoarele categorii de activități:

Coordonare etapă de implementare a proiectelor finanțate prin POR 2014-2020 pentru unitățile de cult: Mănăstirea Bârnova și Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, Bârboi, din județul Iași și Mănăstirea Tazlău, din județul Neamț;

Coordonare implementare proiecte POR 2014-2020, având ca beneficiar Arhiepiscopia Iașilor: „Înființare centru de zi pentru persoane vârstnice în sat Miорcani, județul Botoșani”; „Înființare Centru de zi pentru persoane vârstnice în comuna Băltătești, județul Neamț”;

Coordonare implementare proiecte PNRR pentru unitățile de cult: Mănăstirea Bisericani din județul Neamț; Mănăstirea Miclăușeni și Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi” din județul Iași;

Coordonare accesare fonduri având ca beneficiar Arhiepiscopia Iașilor, pentru proiectele: „Restaurare și consolidare Palat Mitropolitan” și „Restaurarea și valorificarea cultural-istorică a Catedralei Mitropolitane din municipiul Iași”;

Coordonare etapă de elaborare documentații pentru proiectele unităților de cult: Mănăstirea „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”;

Frumoasa și Mănăstirea Stavnic din județul Iași, respectiv Mănăstirea Războieni din județul Neamț;

Asistență și consiliere în etapele de elaborare și implementare proiecte pentru: Mănăstirea Hlincea, Parohia Fedeleșeni, Mănăstirea Cetățuia, Parohia „Sfinții Teodori”, Parohia „Nașterea Maicii Domnului”, Tulpalar, și Parohia „Sfântul Spiridon” din județul Iași.

Proiecte și perspective

Viața de parohie sau de mănăstire, lucrarea liturgică și cea misionară, învățământul teologic și educația religioasă, activitățile filantropice sau culturale rămân preocupările principale și în anul 2024. Se va acorda cuvenita importanță și lucrărilor economice care pot asigura un suport material adecvat pentru toate acestea.

Evidențiem, mai jos, câteva dintre prioritățile anului 2024:

1) Demararea procesului de proiectare a Campusului „Sfântul Ierarh Varlaam” din Moara de Vânt, pe un teren alocat de Primăria Municipiului Iași;

2) Organizarea „Programului de Formare a Profesorilor de Religie din Arhiepiscopia Iașilor”, etapa dedicată debutanților;

3) Reeditarea volumului *Psal-tirea în versuri* (1673) a Sfântului Ierarh Dosoftei, ediția critică de N.A. Ursu (Mitropolia Moldovei și Sucevei, 1974).

4) Publicarea unui volum de popularizare, în rândul elevilor, a vieții Sfântului Ierarh Dosoftei și a unei selecții de texte din opera acestuia, volum ilustrat cu miniaturi realizate în stilul secolului al XVII-lea;

5) Scrierea, în colaborare cu Patriarhia Română, a proiectului pentru digitalizarea Arhivei, a Bibliotecii „Dumitru Stăniloae”, a Registraturii Centrului Eparhial și a Muzeului Mitropolitan (în cadrul proiectului național „Digitalizarea arhivelor culturale”);

6) Derularea proiectului „Nemargini de gândire”: Eminescu, interferențe culturale, revelații textuale și vizuale”, constând într-o expoziție de artă vizuală inspirată de creația eminesciană și într-o serie de emisiuni privind creația lui Eminescu („Ne-nțeles rămâne gândul?”), proiect destinat facilitării descoperirii de către elevi și studenți a unor noi înțelesuri ale operei eminesciene;

7) Extinderea Rețelei Serviciilor de asistență comunitară în Protopopiate: 6 centre noi;

8) Extinderea Rețelei Centrelor de zi copii sau vârstnici în parohii: 20 de centre noi;

9) Creșterea numărului de Campanii de donare de sânge în protopopiate și parohii;

10) Organizarea unui concurs eparhial de proiecte pentru tineri;

11) Desemnarea, la nivelul fiecărui protopopiat, a unui preot responsabil cu tratarea adicțiilor, sub coordonarea inspectorului de specialitate de la Centrul Eparhial;

12) Deschiderea unui magazin de obiecte bisericești în municipiul Pașcani.

(Sinteză realizată de Biroul de Presă al Arhiepiscopiei Iașilor, pe baza informațiilor furnizate de sectoarele Centrului Eparhial Iași)

Hotărâri din cadrul Ședințelor de Permanență ale Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor

► **Acordarea cu titlu gratuit** a cantității de 4924 m.c. material lemnos, pentru un număr de 71 mănăstiri și schituri.

► S-a aprobat **acordarea unor ajutoare financiare** în valoare de 223.000 de lei, **următoarelor unități de cult**: Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului”, Blaga, Protopopiatul Iași III; Mănăstirea „Izvorul Tămăduirii”, Sângeap Basaraba, Protopopiatul Hârlău; Mănăstirea „Sf. Ap. Petru și Pavel”, Bărboi, Protopopiatul Iași III; Mănăstirea „Sf. Cuv. Teodora de la Sihla”, Codrii Pașcanilor, Protopopiatul Pașcani; Parohia „Sf. Proroc Ilie”, Toceni, Protopopiatul Cantemirului și Tigheciului, Republica Moldova; Parohia „Sf. Ilie”, Brădicești, com. Dolhești, Protopopiatul Iași II; Parohia „Sf. Împărați Constantin și Elena”, Ionășeni, Protopopiatul Botoșani.

► Părintele Mitropolit Teofan a binecuvântat **hirotonia următorilor candidați** care au promovat examenul de capacitate preoțească, sesiunea august 2023: dl Gheorghe Mihalache, Capela Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”; dl Petru Cernat, Capela Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”; dl Constantin Plescaciuc, Parohia „Acoperământul Maicii Domnului”, Schitu-Stavnic, Protopopiatul Iași III; dl Ovidiu Lungu, Parohia „Sf. Arh. Mihail și Gavril”, Unguroaia, Protopopiatul Botoșani.

► Ca recunoaștere a muncii asidue depuse în slujirea Bisericii și pentru a încuraja activitatea slujitorilor Bisericii, clericilor cu merite

In ședințele de Permanență ale Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor se analizează activitățile săptămânale desfășurate de sectoarele eparhiei noastre și se iau decizii care să faciliteze împlinirea proiectelor propuse. Cuvântul Sfântului Apostol Pavel: „bucurându-mă și văzând buna voastră rânduială” (Col. 2, 5) exprimă duhul acestor întâlniri, menite să evalueze, să îndrepte, dacă este cazul, și să ajute la punerea în practică a proiectelor misionare, pastorale, culturale, filantropice sau de altă natură. În această secțiune vă prezentăm o sinteză a principalelor hotărâri luate în cadrul ședințelor din perioada ianuarie-februarie 2024.

deosebite și cu pregătire teologică corespunzătoare, în Ședințele de Permanență din 11 ianuarie și 15 februarie 2024 s-a aprobat **acordarea de ranguri și distincții bisericicești**, după cum urmează:

- **Distincția de Icomoni stavrofori** s-a acordat: pr. Ciprian Otea, Catedrala Mitropolitană „Întâmpinarea Domnului”; pr. Paul Sorin Vieru, Parohia „Acoperământul Maicii Domnului”, Precista III, Piatra Neamț, Protopopiatul Piatra Neamț; pr. Valentin Cârlan, Parohia „Sf. Ni-

colae”, Nicolae Bălcescu I, Flămâンzi, Protopopiatul Hârlău.

- **Distincția Crucea Moldavă** s-a acordat: pr. Mihai Bistriganu, Parohia „Sf. Nicolae”, Pipirig II, com. Pipirig, Protopopiatul Tg. Neamț.

- **Distincția Crucea Sf. Ier. Iosif cel Milostiv** s-a acordat: pr. Dumitru Pintilie, Parohia „Sf. Vasile cel Mare”, Bobolești, com. Pipirig, Protopopiatul Tg. Neamț.

CUPRINS

Evenimente	
„Vindecarea deplină a omului are loc în Biserică” – interviu cu Înaltpreasfințitul Părinte Ierόtheos Vlachos, Mitropolit de Nafpaktos și Sfântul Vlasie –	2
Slujiri arhierești în Arhiepiscopia Iașilor	4
Profesoara și preoteasa Dana Louise Barnea a trecut la cele veșnice	7
Activități culturale	
Praefericul Părinte Teocist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române a fost pomenit în locurile natale	8
Ieșenii au sărbătorit 165 de ani de la Unirea Principatelor Române	11
Resurse pastorale	
PS Părinte Nichifor a participat la conferința semestrială a Protopopiatului Hârlău	16
Viață lăuntrică	
Viziunea teologului Jean-Claude Larchet asupra bolii	18
Documente	
Hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române	19

Comitetul redacțional:

Președinte:
IPS TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Vicepreședinte:
PS NICHIFOR
Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor

Membri:

Pr. prof. univ. dr. Ion VICOVAN
(decan al Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași)

Pr. prof. univ. dr. Viorel SAVA
(director al Școlii Doctorale)

Cătălin JECKEL
(consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor)

Pr. dr. Ioan-Lucian Radu
director (Editura și Tipografia Doxologia)

Daniel Ciobanu
redactor-șef (Editura Doxologia)

Drd. Gheorghită-Mădălin Ceobanu
redactor-coordonator

Pr. Silviu Cluci
Flavius Popa
Oana Nechifor
Constantin Comici
Lucian Ducan
fotoreporteri

Pr. asist. univ. dr. Gabriel Piștea
Cristi Reuț
corectori

Leonard Lunguleac
DTP-Prepress

Sursă informații: doxologia.ro și basilica.ro

Adresa redacției:

Iași, 700038
Str. Cuza-Vodă, nr. 51
(în incinta Mănăstirii Golia)
Tel.: 0374 704804

ISSN 1221-4884

www.edituradoxologia.ro; e-mail: editura@doxologia.ro
Tiparul executat la Tipografia Doxologia Iași